

Sygnatura akt I C 281/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 sierpnia 2019 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Anduła-Dzikowska

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Ostrowska

po rozpoznaniu w dniu 7 sierpnia 2019 roku w Zgierzu

na rozprawie sprawy z powództwa Prokury Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą we W.

przeciwko S. B.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 281/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 13 grudnia 2018 roku wniesionym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie Prokura Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W. wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i zasądzenie od S. B. kwoty 3.924,71 zł z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 13 grudnia 2018 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż dochodzone roszczenie wynika z umowy pożyczki z dnia 2 sierpnia 2014 r. nr (...), z której warunków pozwana się nie wywiązała. Powód nabył wierzytelność od poprzedniego wierzyciela. W dniu 21 marca 2018 r. strony zawarły umowę ugody, na mocy której pozwana uznała roszczenie. Pozwana wpłaciła 70 zł na rzecz strony powodowej, którą zaliczono w kwocie 48,86 zł na spłatę należności głównej i 21,14 zł na poczet odsetek umownych.

Na dochodzoną kwotę składa się: należność główna w wysokości 3.643,84 zł z tytułu ugody oraz skapitalizowane odsetki umowne wraz z odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia. Na kwotę odsetek umownych naliczaną na podstawie postanowień ugody od kwoty bazowej ugody wg stopy procentowej określonej postanowieniami ugody, składa się kwota 129,93 zł, natomiast na kwotę odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia, obliczoną zgodnie z ugodą od kwoty bazowej ugody w wysokości równej dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 27 sierpnia 2018 r. od dnia poprzedzającego wytoczenie powództwa, składa się kwota 150,94 zł.

(pozew – k. 3-10)

Postanowieniem z 15 stycznia 2019 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie przekazał rozpoznanie sprawy tut. Sądowi wobec stwierdzenia braku podstaw do wydania nakazu zapłaty.

(postanowienie – k. 11)

Na terminie rozprawy 7 sierpnia 2019 r. pozwana przyznała, iż zawarła umowę ugody. Pozostawiła rozstrzygnięcie do uznania Sądu.

(protokół rozprawy – k. 57)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 2 sierpnia 2014 r. S. B. zawarła z (...) S.A. umowę pożyczki nr (...) w kwocie 2.500 zł na okres 60 tygodni.

(bezsporne, nadto kopia umowy – k. 52-52v)

W dniu 30 stycznia 2018 r. Prokura Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W. zawarła z (...)

z siedzibą w L. umowę przelewu wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji.

W treści umowy wskazano, iż spółka przenosi na rzecz Funduszu wierzytelności przysługujące wierzycielowi pierwotnemu (...) S.A., przeniesione następnie

na spółkę. Umowa sprzedaży wierzytelności została zawarta pod warunkiem uiszczenia ceny. W wyciągu z elektronicznego załącznika do umowy cesji wskazano, że przedmiotem umowy cesji była wierzytelność względem S. B. z tytułu umowy pożyczki nr (...)

z dnia 2 sierpnia 2014 r. na kwotę 2.696,75 zł kapitału i 974,23 zł odsetek.

(bezsporne, nadto poświadczona za zgodność kopia umowy przelewu – k. 22-34v, wyciągu z elektronicznego załącznika do umowy cesji – k. 35)

Dnia 21 marca 2018 r. Prokura Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W. zawarł z S. B. ugodę, w której wskazano, iż zadłużenie pozwanej z tytułu umowy pożyczki wynosi na datę zawarcia ugody 3.692,70 zł. Pozwana uznała wierzytelność co do zasady i co do wysokości. Strony ustaliły, iż spłata pożyczki nastąpi w 51 ratach do dnia 16 maja 2022 r.

(bezsporne, nadto poświadczona za zgodność kopia umowy – k. 37-39)

Pismem z dnia 2 sierpnia 2018 r. powód wypowiedział umowę ugody z uwagi na brak spłaty 4 pełnych rat ugody.

(bezsporne, nadto kopia wypowiedzenia ugody – k. 36)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych dowodów, które uznał za wiarygodne.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Roszczenie dochodzone przez powoda było częściowo przedawnione.

Jak stanowi art. 117 § 1 k.c., z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu.

Zgodnie z § 2, po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne.

Stosownie do art. 117 § 2¹ k.c. po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi, którym w niniejszej sprawie niewątpliwie jest pozwana.

Natomiast przepis art. 118 k.c. stanowi, iż jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata. Przed 9 lipca 2018 roku przepis ten brzmiał następująco – jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Stosownie zaś do art. 5 ust. 4 ustawy nowelizującej,

tj. ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 1104), roszczenia przedawnione przysługujące przeciwko konsumentowi, co do których do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy

nie podniesiono zarzutu przedawnienia, podlegają z tym dniem skutkom przedawnienia określonym w ustawie zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Wobec powyższego, Sąd był zobligowany, pomimo braku zarzutu przedawnienia, zbadać z urzędu, czy roszczenie objęte powództwem w niniejszej sprawie jest przedawnione, czy też nie.

Termin przedawnienia roszczenia powoda wynosi 3 lata. Umowa pożyczki zawarta została 2 sierpnia 2014 r. na okres 60 tygodni. Każda z rat stawała się wymagalna osobno

w terminie płatności każdej raty. Całość pożyczki stała się zatem wymagalna najpóźniej

2 listopada 2015 r. W dniu 21 marca 2018 r. Prokura Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W. zawarł z S. B. ugodę,

na mocy której pozwana uznała roszczenie co do zasady i co do wysokości, co przerwało bieg przedawnienia stosownie do art. 123 § 1 pkt 2 k.c. Uznanie roszczenia może być właściwe

i niewłaściwe. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z 7 marca 2003 r. (I CKN 11/01, LEX nr 83834), uznanie roszczenia w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 2 k.c. występuje w każdym wypadku wyraźnego oświadczenia woli lub też innego jednoznacznego zachowania się dłużnika wobec wierzyciela, z którego wynika, że dłużnik uważa roszczenie za istniejące. Niewątpliwie pozwana uznała powództwo wprost, jednakże w dacie uznania roszczenie powoda już było częściowo przedawnione. Uznanie powództwa po upływie terminu przedawnienia nie skutkuje jednakże przerwaniem biegu przedawnienia, gdyż termin ten już upłynął, zaś roszczenie uległo przedawnieniu. Przerwaniu podlegać może natomiast wyłącznie termin, który jeszcze biegnie, a nie ten, który już upłynął.

Wprawdzie uznanie przedawnionego roszczenia może zawierać także zrzeczenie się zarzutu przedawnienia, ale w sytuacji gdy z treści oświadczenia lub okoliczności, w których zostało złożone, wynika taka wola dłużnika (por. wyrok SN z dnia 21 lipca 2004 r., sygn. akt V CK 620/03, Legalis nr 81778; wyrok SN z dnia 12 października 2006 r., sygn. akt I CSK 119/06, Legalis nr 304537). Uznanie niewłaściwe jest przy tym jedynie oświadczeniem wiedzy. Zrzeczenie się korzystania z zarzutu przedawnienia (art. 117 § 2 k.c.) ma natomiast odmienny charakter prawny. Jest to oświadczenie woli prowadzące do unicestwienia przysługującego dłużnikowi prawa, o charakterze prawa podmiotowego kształtującego,

do uchylenia się od zaspokojenia przedawnionego roszczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19.03.1997 r. II CKN 46/97). Zrzeczenie się zarzutu przedawnienia roszczenia

nie wymaga wprawdzie żadnej szczególnej formy nie mniej aby uznać, że dłużnik zrzekł się zarzutu przedawnienia należy ustalić, że miał on świadomość przedawnienia kierowanego pod jego adresem roszczenia o spełnienie świadczenia majątkowego i będąc świadomym konsekwencji zrzeczenia się zarzutu przedawnienia roszczenia, zrzekł się go. Szczególną ostrożność w przypisywaniu niejednoznacznym zachowaniom dłużnika sensu oświadczeń woli o zrzeczeniu się zarzutu przedawnienia należy zachować wówczas, gdyby zrzeczenie takie miało być czynnością samoistną (nie elementem umowy) i w szerokim znaczeniu tego słowa nieodpłatną (niezwiązaną z żadną korzyścią zobowiązanego w ramach tego lub innych stosunków prawnych z uprawnionym). Zasady doświadczenia życiowego przemawiają bowiem przeciwko przyjęciu, że zobowiązany dokonał jednoznacznie niekorzystnej dla siebie czynności prawnej (wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z 7 lutego 2017 r. III Ca 35/17, portal orzeczeń sądów powszechnych - orzeczenia.ms.gov.pl)

W niniejszej sprawie nie można uznać, aby poprzez zawarcie ugody pozwana zrzekła się korzystania z zarzutu przedawnienia. Tylko wówczas można przyjąć dorozumiane zrzeczenie się zarzutu przedawnienia, gdy zamiar zrzeczenia się zarzutu przedawnienia wynika w sposób niewątpliwy z towarzyszących temu oświadczeniu okoliczności, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie. Roszczenie powoda uległo zatem przedawnieniu co do rat pożyczki płatnych za okres od 2 listopada 2015 r. do 30 stycznia 2018 r., kiedy to nastąpiło przerwanie biegu przedawnienia. Sąd nie był jednakże w stanie wyliczyć,

w zakresie jakiej konkretnie kwoty roszczenie powoda uległo przedawnieniu wobec braku szczegółowego rozliczenia pożyczki, tj. wskazania, jak rozliczane były wpłaty pozwanej

na poczet spłaty pożyczki. Nie wiadomo zatem, ile wynosiło zadłużenie pozwanej na datę przerwania biegu przedawnienia roszczenia. Ciężar dowodu na okoliczność wysokości zadłużenia pozwanej spoczywał przy tym na powodzie stosownie do art. 6 k.c. Należy

przy tym wskazać, iż w umowie ugody strony uzgodniły jedynie warunki spłaty zadłużenia, jednakże źródłem zobowiązania pozwanej jest umowa pożyczki zawarta z (...) S.A. Powód winien był zatem wykazać, jak kształtowało się zadłużenie pozwanej również przed zawarciem ugody.

Należy również wskazać, iż powód nie wykazał legitymacji procesowej czynnej

w niniejszej sprawie, która to okoliczność podlega badaniu przez Sąd z urzędu. Powód załączył jedynie umowę przelewu wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji zawartą

z (...). Umowa cesji może być w zasadzie zawarta w dowolnej formie, wymaga ona jednak stwierdzenia na piśmie, jeśli sama wierzytelność jest stwierdzona pismem (art. 511 k.c.). Samo powołanie się na poprzednią umowę cesji w innej umowie

nie spełnia jednakże warunku wykazania przejścia wierzytelności na poprzednika prawnego. Nie wiadomo, czy wierzytelność dochodzona pozwem była przedmiotem umowy cesji pomiędzy (...) S.A. a (...), ani czy umowa ta została skutecznie zawarta. Aby wierzytelność mogła być przelana, musi być natomiast

w dostateczny sposób zindywidualizowana poprzez dokładne określenie stosunku zobowiązaniowego, z którego wynika. Ponadto w umowie przelewu wierzytelności załączonej do pozwu wskazano, że przejście wierzytelności na nabywcę następowało

pod warunkiem uiszczenia ceny nabycia. Sama umowa przelewu wierzytelności zawarta między stronami miała zatem skutek wyłącznie zobowiązujący (art. 510 § 1 in fine k.c.).

W przypadku zawarcia umowy o podwójnym skutku pod warunkiem zawieszającym odnoszącym się do skutku rozporządzającego, skutki zobowiązujące następują wraz

z dokonaniem czynności prawnej, natomiast skutek rzeczowy (rozporządzający) uzależniony jest od spełnienia się warunku. Skutek ten następuje bezpośrednio w razie ziszczenia się zdarzenia określonego w warunku bez konieczności składania kolejnych oświadczeń woli. Tym samym w przypadku opisanej umowy, aby móc przyjąć, że doszło do ważnej cesji wierzytelności ze zbywcy na rzecz powoda niezbędne jest wykazanie, że warunek wprowadzony do treści umowy się ziszczył. Powód w niniejszej sprawie nie wykazał spełnienia się warunku umowy cesji. Tym samym złożonej umowy nie sposób uznać za wykazującą uprawnienie powoda do wytoczenia niniejszego powództwa.

W tym stanie faktycznym należało orzec jak w sentencji.